

XLIII, 418); 1001: *Logradano* (atribuït absurdament per Germer Durand, *Di.Top.duGard.*, a *Logrian* d'aquell dept., error ja redreçat per Skok, §123); 1017: *Logordanus* (*MarcaH.* col. 999); 1025: *locus de Ligurciano* (*MarcaH.* 1 45); 1119: *Logordano* 5 (*Monsalv.* xv, 332.10f.); 1359: *Ligordà* (*CoDoACA*, XIII, 110); 1362: Par. Sti. Petri de *Ligordano* (*Llibre Vert*, Alsius, 162). Veg. encara *Monsalv.* i, 15.

En resum, les 6 mencions més antigues porten *Lug-* o *Log-* totes elles (971, 978, 1001, 1017, 1129), 10 prova ja que la forma etim. havia de ser LUCOR- o LUCRE-. D'altra banda, les dues més antigues i una d'immediata, de 1025, darrere la -R- duen una sibilant africada -z- o -çt-; i com que en cat. *rz* i *lz* donen *rð*, *lð* (*espaordit* <*espaorzir*, *Jordi* <*Jorzi*, -gi, 15 *Vilardell* < VILLARICELLUM, *Saldes* <*Salzes* <SALICES, etc. (*LleuresC.* 216 = *Est.R.Aramon* III, 227), això ens condueix a LÜCRETIANUM, pel trasllat de la r combinada a la fi de la síl·laba àtona (*bregar*>*bargar*, *Paderzano*, V. infra) que en català és quasi de fonètica normal. El procés fonètic, doncs, va ser clar: 20 ha estat *Logredzano* >*Logordano* > *Llegordà*¹ >*Lligordà*.

Al mateix ètimon ens condueix la documentació de NPP ben coneguts per fonts hispàniques: *Lucius* 25 *L.G. Lucretianus* era un historiador nat a la nostra terra; fill del pretor o procònsol governador de les Balears, de qui Marcial elogia el bell estil llatí (epigr. VII, 7s.46); no fóra fantàstic imaginar que d'aquest mateix hispano-romà vingués el nom del nostre poble: 30 que ell hagués posseït.

Però més aviat crec que és un dels incomptables derivats toponímics en -ANUM, format aquest amb el comuníssim NP LUCRETIUS. El seu nom s'escandia *Lücretia*, -*tius*, com mostren els versos de Marcial, i els d'Ovidi, en contar la llegendària història de la víctima del rei Tarquinus. És un nom pertanyent a la família antroponímica llatina de LUCRIUS, *Lucrianus*, *Lucerius*, etc. (Schulze), del qual troba Skok diversos continuadors en la toponímia 40 occitana (§183).

Altres representants en NLL hispànics són *Logrosán*, ciutat d'Extremadura (amb -s- per sesseig extremeny o portuguès); i *Logrozana*, estudiat per Jungfer (*Litbl.* xxv, 165) població alabesa que ja figura en el S. XII a la *Reja de San Millán* (Mitzelena, *Apell.* §47).

Tothom havia anat a la babalà en l'etim. de *Lligordà* fins que jo vaig donar la bona en els *LleuresC.* 216, i *E.T.C.* I, 234. Aebischer (*Top.* 102), 50 va esmaperdut com sempre quan entra en joc la fonètica catalana –que ell afectava de menysprear perquè la ignorava– postulant un LUCURTIUS (+-ANUM), que ell mateix ja reconeix inversemblant des del punt de vista llatí, i que ell voldria recolzar 55 en un *Paderzano* (p. 238), que ve de PATRICIANUM,

però -RTI- en català no hauria pogut sonoritzar el -Tj- o -Cj- tenint-lo recolzat en -R-.

Una pensada que tingué Rovira i Virgili, historiadador brillant, poc crític: és ben pròpia de la seva manera postular per a *Lligordà* un fantàstic lígurocèltic LIGODUNUM (que no ha existit mai) (*Hist.N.de Cat.* III, 276); prenent al peu de la lletra la teoria de Schulten dels lígurs d'Hispania (no són més que un pseudònim que Schulten ideava per als sorotaptes), però mai el nom LIGURES (<*Liguses* llatinitzat) no va ser usat a la Península Ibèrica (ni enlloc fora del territori llatinitzat de la costa genovesa). No cal dir que amb aquests procediments de xarada etimològica, per «sonsonet», hauríem tingut més base per veure-hi el nom de *Licurdan*, el paladí nùmida que atacava els cartaginesos (segons la *Johannide* de Corippus VIII, 607). Semblances superficials i fortuïtes.

¹La metàtesi de les vocals pretòniques té un paral·lel, si bé en direcció oposada, en el NL *Tortellà*, pocs k. a l'O. de *Lligordà*, provinent de *Torteliano* en doc. de 979 (*Monsalv.* I, 240) <TERTULLIANUM.

Llimener, V. *Llumeneres*

LLIMIANA

Poble de la Conca de Tremp, 20 k. al Sud d'aquesta vila a l'obaga del Montsec.

PRON. *limiàna* a Palau de Noguera, Casac. 1920; i és l'única pron. oïda en les enq. dels pobles veïns el 1957, a Rúbies, a Meià (XVII, 44-48, 32-44), a Figols, (102-108, etc) i en la que féu R. de la Torre, el 1954, en el poble mateix.

MENCIONS ANT.893: *Limignana* (Col·l. Moreau III, 78); 930: id. (ibid. v 75ss); S. X: *Limyana* (Rocafort *GGC.Lda.* 820); 982: «ecclesia Sti. Andree in civitate *Limignana*» (*Cat.Car.* II, 243, 20; *MarcaH.* col. 920); 995: *Liminiàna* (Abadal, *P. i R.* n° 297); 1r. terç S.XII: *Liminnana* (MiretS., *Docs. Vallée Sègre*, p.7); 1043: *Limignana* (SerranoS. *NHRbga.* 29n); 1053: (*BABL* VI, 113); 1056: *Limingana* (*MarcaH.*, col. 1106; CCandi, *Mi.Hi.Ca.* II 8; *BABL* VI, 113); 1079: (cita imprecisa de CCandi del reg, 1, f° 28, de l'A.C.A.); 1086: (*BABL* II, 34); 1099: *Liminiàna* (*MarcaH.* col. 1216); 1164: *Limignana* (Kehr, *Papsturk.* p. 399).

Igual, en línies generals, en el S. XIII: 1212: Fra G. de *Liminyana*, preceptor de l'Hospital, a Lleida (MiretS., *Templ* 180); 1276 i 1277: *Liminyana* (Soldevila, *Pere el Gran* I, 2a., 45-77 i 52-83); 1280: *Liminyana* (CCandi *Mi.Hi.Ca.* II, 41); 1295-99: en el procés del batlle Pere de Palau, p.p. CCandi, el nom d'aquest poble apareix dos cops: «de *limiyana*» com veig en el ms. (f° 12v; copiat per mi, 170, 39 i 170,40); 1314: *Leminyana*, carta de